

KUPAX00XSIZI

KRAJSKÝ ÚŘAD
Pardubického kraje
odbor životního prostředí a zemědělství

Váš dopis ze dne:
Vaše značka:
Spisová značka: SpKrÚ 34557/2021/OŽPZ
Č. j.: 43217/2021/OŽPZ/Si
Vyřizuje: Ing. T. Sigl
Telefon: 466 026 474
E-mail: tomas.sigl@pardubickykraj.cz
Vyhотовeno: v Pardubicích dne 27. 5. 2021

dle rozdělovníku

R O Z H O D N U T Í

Krajský úřad Pardubického kraje jako věcně a místně příslušný orgán ochrany přírody (dále též „krajský úřad“) dle § 77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále též „zákon o ochraně přírody“), a dle § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, v platném znění, rozhodl tak, že výjimku dle § 56 odst. 1 a § 56 odst. 2 písm. b) a c) zákona o ochraně přírody ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů, konkrétně ze zákazů rušit jedince druhů mihule potoční (*Lampetra planeri*), vranka obecná (*Cottus gobio*) a ledňáček říční (*Alcedo atthis*), a dále ze zákazů ničit a poškozovat stanoviště těchto druhů, a to vše z důvodu plánované realizace stavebního objektu SO 303, který je nedílnou součástí záměru „Modernizace silnice II/315 Hrádek - Ústí nad Orlicí, Protierozní opatření na Tiché Orlicí“, Pardubickému kraji, IČO 70892822, se sídlem Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice,

POVOLUJE.

Záměr je možné realizovat pouze v rozsahu vyplývajícím z předložené projektové dokumentace DSP (zhotovitel: Golik VH, s. r. o., z. č. s21_02). Pro činnosti případně prováděné nad rámec uvedené dokumentace není výjimka povolena.

Pro zajištění minimalizace negativních dopadů a pro zajištění podmínek přežití populací výše uvedených druhů stanovuje orgán ochrany přírody v souladu s ustanovením § 56 odst. 3 zákona o ochraně přírody tyto podmínky a provedení následujících opatření:

1. Krajský úřad musí být nejméně s týdenním předstihem informován o termínu zahájení stavebních prací na objektu SO 303.
2. Bezprostředně před zahájením prací ve vodním toku (tj. max. 5 dní předem) musí držitel výjimky zajistit odborně způsobilou osobou v ichtyologii (nejlépe místní organizací Českého rybářského svazu) provedení záchranného odlovu vranky obecné a mihule potoční z dotčeného úseku, a to následujícím způsobem:
  - úsek musí být sloven minimálně 2x s jednohodinovým odstupem,
  - záchranný transfer nesmí být prováděn za zvýšených průtoků, při zvýšeném zákalu vody, při nižší teplotě vody než 4 °C,
  - vranky a mihule musí být neprodleně přemístěny do biotopově vhodného úseku téhož toku min. 500 m nad úsek dotčený stavbou SO 303.

Výjimka povolená tímto rozhodnutím se vztahuje rovněž na dodavatele prací, kteří musí být před realizací záměru držitelem výjimky prokazatelným způsobem poučeni (například zápisem do stavebního deníku) o všech podmínkách tohoto rozhodnutí.

Výjimka povolená tímto rozhodnutím je platná ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí do doby kolaudace stavby, nejpozději však do 31. 3. 2025.

Druhy mihule potoční i vranka obecná jsou předmětem ochrany dle práva Evropského společenství, konkrétně dle Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Druh ledňáček říční je druhem, který je rovněž předmětem ochrany dle práva Evropského společenství, konkrétně dle Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků.

Účastníkem řízení dle § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále též „správní řád“), je: Pardubický kraj, IČO 70892822, se sídlem Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice.

ODŮVODNĚNÍ:

Krajský úřad obdržel dne 27. 4. 2021 žádost Pardubického kraje o povolení výjimky z výše uvedených základních ochranných podmínek druhů mihule potoční, vranka obecná a ledňáček říční, tj. druhů, které byly dle Přílohy č. III vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody, v platném znění, zařazeny mezi zvláště chráněné druhy.

Předmětem záměru má být nová trvalá stavba, jejímž účelem je oprava silnice II/315. Součástí záměru „Modernizace silnice II/315 Hrádek - Ústí nad Orlicí, Protierozní opatření na Tiché Orlici“ jsou tři stavební objekty (SO 301, 302 a 303) k zajištění stability levého břehu Tiché Orlice v úsecích, kde erozivní činnost vody ohrožuje těleso silnice II/315. Dle stanoviska Městského úřadu Ústí nad Orlicí č. j. MUUO/791/2021/ŽP/Bu ze dne 22. 3. 2021 je daný úsek Tiché Orlice stanovištěm shora uvedených zvláště chráněných druhů. Krajský úřad na základě požadavku investora ověřil při terénním šetření dne 22. 4. 2021 to, zda realizace daného záměru může znamenat škodlivý zásah do přirozeného vývoje výše uvedených zvláště chráněných druhů. U objektu SO 301 a 302 tuto možnost vyloučil. U stavebního objektu SO 303 dospěl krajský úřad k závěru, že zamýšlenou stavbou může dojít k poškození či ke zničení biotopu zvláště chráněných druhů, a to zejména z důvodu, že v místě realizace tohoto stavebního objektu má koryto Tiché Orlice podobu umožňující (na rozdíl od míst realizace SO 301 a SO 302) trvalejší existenci předmětných zvláště chráněných druhů (kolmé stěny břehů, jemnozrnné i hrubozrnné náplavy apod.).

V místě SO 303 je v současné době břehová hrana odsazená cca 20 - 33 m od hrany vozovky. V celém řešeném úseku a dále po proudu však dochází k masivní erozi břehu, abrazní srub dosahuje výšky cca 3 m. Z porovnání geodetických zaměření došlo v posledních letech k posunu (erozi) břehu až o 7,0 m. Konkrétně má SO 303 spočívat především v realizaci záhozové patky z kamene 500 - 1000 kg s proštěrkováním, vyklínováním (nad vodní hladinou) a urovnáním líce a v provedení záhozu z kamene 200 - 500 kg s proštěrkováním, vyklínováním a urovnáním líce.

Krajský úřad opatřením č. j. 35789/2021/OŽPZ/Si ze dne 28. 4. 2021 oznámil zahájení řízení účastníkům tohoto řízení a zároveň tímto opatřením informoval spolky o možnosti oznámit účast v daném řízení, a dále krajský úřad tímto opatřením seznámil účastníky řízení a spolky s návrhem podmínek rozhodnutí. Dopisem ze dne 9. 5. 2021 oznámil účast v řízení spolek Zelená pro Pardubicko. Uvedený spolek tak získal postavení účastníka správního řízení. Žádný z účastníků řízení nenavrl během správního řízení žádné nové důkazy, nevyjádřil se k projednávané věci ani k návrhu podmínek a ani neučinil žádné jiné návrhy, a proto krajský úřad přistoupil následně k vydání rozhodnutí. Žádost včetně příloh byla dostatečným podkladem pro vydání rozhodnutí, a tak nebylo nutné přistoupit k dalšímu dokazování. Krajský úřad na základě provedeného řízení a dostupných podkladů rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Žadatel předložil společně s žádostí a stanoviskem Městského úřadu Ústí nad Orlicí č. j. MUUO/791/2021/ŽP/Bu ze dne 22. 3. 2021 projektovou dokumentaci objektů SO 301,

302 a 303. Krajský úřad dále doplnil spis o záznam z terénního šetření č. j. 33828/2021/OŽPZ/Si ze dne 23. 4. 2021. **Uvedené materiály byly podkladem rozhodnutí.**

Krajský úřad má za to, že v případě předloženého záměru **bude vyloučeno závažné nebo nevratné poškození přírodních stanovišť a biotopů druhů evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí a ani nedojde k soustavnému nebo dlouhodobému vyrušování druhů, k jejichž ochraně jsou tato území určena**, pokud by takové vyrušování mohlo být významné z hlediska účelu zákona. Nejbližší evropsky významnou lokalitou k zamýšlenému záměru je lokalita Brandýs. Ta se nachází přibližně 4 km severozápadně od místa realizace předmětného záměru. Nejbližší ptačí oblast je oblast Králický Sněžník nacházející se přibližně 20 km severovýchodně od místa záměru. Vzhledem k charakteru záměru považuje krajský úřad uvedené vzdálenosti za dostatečné pro to, aby mohl být vyloučen významný vliv záměru na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.

Zvláště chránění živočichové jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Dle ustanovení § 50 odst. 2 zákona o ochraně přírody je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů.

Výjimku ze základních podmínek ochrany lze dle ustanovení § 56 zákona o ochraně přírody udělit mimo jiné v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody a u zvláště chráněných druhů, které jsou navíc předmětem ochrany podle práva Evropského společenství, jen pokud je dán některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona o ochraně přírody, neexistuje-li jiné uspokojivé řešení a pokud povoloovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu z hlediska ochrany.

Všechny shora uvedené druhy jsou předmětem ochrany dle práva Evropského společenství (viz výrok rozhodnutí).

Zájem ochrany přírody krajský úřad shledává v ochraně předmětných druhů, jež byly dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody, v platném znění, zařazeny mezi zvláště chráněné druhy. Krajský úřad dále shledává zájem ochrany přírody v ochraně stanovišť (biotopů) těchto druhů. Dle ustanovení § 16 odst. 1 vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona, je základem ochrany zvláště chráněných druhů komplexní ochrana jejich stanovišť. Ochrana přírody je dle ustanovení § 58 odst. 1 zákona o ochraně přírody veřejným zájmem a každý je povinen při užívání přírody a krajiny strpět omezení vyplývající z tohoto zákona.

Mihule potoční je neparazitickým druhem vyskytujícím se výhradně ve sladkých tekoucích vodách s jemnými bahnitými náplavami, ve kterých žijí larvy (zvané minohy) zahrabány v jemném sedimentu. Úseky s písčitým až šterkovitým dnem využívají dospělé mihule jako místa tření. Živí se především detritem, rozsivkami, řasami a jemnými zbytky rostlin. Většinou ve čtvrtém nebo pátém roce života dochází k metamorfóze, kdy se z larev stávají plodní dospělci. Dospělí jedinci již potravu nepřijímají a po tření hynou. Nejvýznamnějšími faktory ohrožení pro mihuli potoční jsou nevhodné úpravy toků, při nichž dochází k likvidaci vhodných náplavů a dnového substrátu pro život minoh, také dlouhodobé znečištění některých potoků a řek a nadměrná rybí obsádka.

Vranka obecná obývá horské a podhorské potoky v úsecích s členitým šterkovým nebo šterkopískovým dnem, kde se po většinu času ukrývá pod kameny. Její přítomnost vykazuje vysokou kvalitu toku, jde o tzv. bioindikační druh. Pohybuje se jen krátkými poskoky, neboť je vzhledem k absenci plynového měchýře špatným plavcem. Živí se benthickými živočichy. O nakladené jikry pečuje samec. Vranka je velmi citlivá na znečištění toků a dostatek kyslíku ve vodě a je také ohrožena především ničením obývaného biotopu. Toky horních částí povodí s vhodným kamenitým substrátem byly totiž často nevhodně upravovány (v rámci meliorací či protipovodňových opatření). Ohrožovat predacím tlakem ji mohou také lososovité ryby, především pstruh obecný (*Salmo trutta*), vysazované v nadměrných počtech.

Ledňáček říční je stálý nebo přelétavý pták, který vyhledává čistší, pomalu tekoucí nebo i stojaté vody. Nezbytná je přítomnost hlinitých nebo písčitých břehů, kde si vyhrabává nory k hnízdění. Ledňáček říční hnízdí ve vhodném prostředí roztroušeně po celém území České republiky. Vzácnější je v severozápadních Čechách, s výjimkou Šumavy se vyhýbá horským oblastem. Jeho stavy vykazují krátkodobé výkyvy v důsledku krutých průběhů zimy, dlouhodobý pokles způsobuje především znečištění vody a regulace přirozených koryt toků.

Předmětem záměru je stavba – oprava a modernizace silnice II. třídy jako veřejnoprospěšné stavby dle silničního zákona. Uvedená silnice je spojnicí mezi městy Choceň a Ústí nad Orlicí. Pokud by nebylo možné provést stabilizaci komunikace (SO 303), nebude dle žadatele možné zajistit bezpečný provoz na dané komunikaci v místě, kde dochází k prokazatelnému posunu svahu. V realizaci záměru **shledává žadatel zájem veřejné bezpečnosti a i zájem na předcházení situacím, při kterých může být ohroženo zdraví osob a v krajním případě i životy osob.**

Dle předložené projektové dokumentace je účelem stavby zajištění stability paty svahu a koryta Tiché Orlice v nárazovém oblouku v souběhu se silnicí II/315. V místě objektu SO 303 je břehová hrana odsazená přibližně 20 - 33 m od hrany vozovky, což se zdá býti dostatečná vzdálenost. V celém úseku a dále po proudu však dochází k masivní erozi břehu, abrazní srub dosahuje výšky přibližně 3 m. Z porovnání geodetických zaměření, která byla provedena v odstupu přibližně 3 let, je patrné, že došlo k posunu (erozi) břehu až o 7,0 m.

V dotčeném území dochází taktéž k sesuvům, a to zejména při patě svahu, kde se nachází i předmětná silnice. Pokud nedojde k sanaci sesuvů svahu pod komunikací, může dojít k ohrožení bezpečnosti provozu na této komunikaci, k ohrožení životů a zdraví osob, které se mohou v daném území pohybovat.

Krajský úřad považuje za prokázané to, že v místě realizace plánovaných protierozních opatření dochází k ohrožení silnice II/315 jednak erozní činností vodního toku – Tichá Orlice, ale i sesuvy svahu, ke kterým dochází při jeho patě. Za účelem eliminování tohoto ohrožení byly navrženy tři stavební objekty (SO 301, SO 302 a SO 303), z nichž realizace SO 303 může znamenat škodlivý zásah do přirozeného vývoje shora zmíněných zvláště chráněných druhů. V realizaci opatření, jejichž cílem je **předejít potenciálně nebezpečných situací, které mohou reálně nastat, lze dle krajského úřadu skutečně shledat veřejný zájem.**

Porovná-li krajský úřad mezi sebou zájem na ochraně zvláště chráněných druhů a jejich stanovišť s jinými veřejnými zájmy, kterými jsou v daném případě především zájmy veřejného zdraví a bezpečnosti, lze již ze své podstaty konstatovat, že v případě skutečně prokázaného ohrožení zdraví a životů osob (což se v daném případě stalo) tyto **jiné veřejné zájmy převažují nad zájmy ochrany přírody.**

Dle ustanovení § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody je zájem **veřejného zdraví a veřejné bezpečnosti** jedním z důvodů pro povolení výjimky ze základních podmínek ochrany pro druhy, které jsou předmětem ochrany dle práva Evropského společenství. Žadatel a následně i krajský úřad již výše v textu odůvodnění tohoto rozhodnutí uvedli, v čem tyto zájmy spatřují. Krajský úřad má za to, že lze v realizaci předloženého záměru shledat další z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona o ochraně přírody, pro který může být v tomto případě výjimka povolena, a to zájem na předcházení vzniku závažných škod [§ 56 odst. 2 písm. b) zákona o ochraně přírody]. V případě, že by nedošlo k realizaci protierozních a dalších opatření ke stabilizaci svahu, hrozí poškození samotného tělesa silnice II/315, které v současné době prochází finančně náročnou komplexní modernizací. Poškozením takto modernizovaného silničního tělesa, a to jak sesuvem svahu, tak erozní činností, by došlo ke vzniku závažné škody na majetku ve vlastnictví Pardubického kraje.

Krajskému úřadu byl předložen záměr jako **invariantní**. V průběhu správního řízení nebyla krajskému úřadu předložena žádná jiná varianta. Z předložených podkladů vyplývá, že záměr nepodléhá posouzení dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění.

Stabilizace břehu Tiché Orlice má být provedena kamenným záhozem různé frakce a stabilizace svahu pod silnicí gabionovými koši (stěnou). Navržená řešení lze považovat za vhodnější v porovnání s variantou, která by spočívala ve stabilizaci břehu a svahu betonovými prvky. Štěrbiny mezi ponořenými či částečně ponořenými kameny kamenného záhozu mohou poskytnout úkryty drobnějším rybám a dalším vodním živočichům. Ve vytvoření úkrytových možností v dnes poměrně uniformním korytě lze dokonce shledat jisté pozitivum. Obdobně je tomu i v případě skulin mezi kameny v gabionových koších, které mohou být obsazeny širokou škálou bezobratlých živočichů, ale i některými drobnými obratlovci.

Lze konstatovat, že předložené řešení je možné považovat za jediné existující, které je navrženo tak, aby nepředstavovalo významné riziko nejen pro shora uvedené zvláště chráněné druhy. Krajskému úřadu není známo žádné jiné uspokojivější řešení, než to, které předložil žadatel.

Vezme-li krajský úřad v potaz areál rozšíření předmětných druhů v širším měřítku i v lokálním měřítku, je nutné konstatovat, že zamýšleným zásahem budou dotčeny populace daných druhů jen zcela nevýznamně. Daný záměr lze považovat svým rozsahem za bodový, při kterém bude přímo i nepřímo dotčena nevýznamná část stanovišť v současné době obývaných danými druhy. Konkrétně se jedná přibližně o 130 m levého břehu Tiché Orlice v ř. km 25,239 – 25,380. V případě mihule potoční a vranky obecné může být záměrem dotčeno několik málo jedinců od každého druhu a v případě ledňáčka říčního maximálně jeden pár. Jedná se o takové počty jedinců, které jsou z hlediska celkových početností i lokálních populací těchto druhů nevýznamné.

K tomu, aby byl dále zmírněn negativní dopad záměru na shora uvedené druhy, stanovil krajský úřad navíc ve výroku rozhodnutí podmínky k minimalizování negativního vlivu záměru na tyto druhy. S těmito podmínkami krajský úřad účastníky řízení seznámil (č. j. 35789/2021/OŽPZ/Si) a žádný z účastníků řízení se k návrhu podmínek nevyjádřil.

Dle první podmínky má držitel výjimky vůči krajskému úřadu informační povinnost - informovat jej o termínu zahájení prací. Krajský úřad tak bude mít možnost provést ještě před zahájením prací kontrolu daného území, při které by byla věnována pozornost zejména výskytu zvláště chráněných druhů, a zajistit další ochranná opatření (například záchranný transfer) případně zjištěných druhů, bude-li shledána účelnost takovýchto opatření.

Dle druhé podmínky rozhodnutí (skládající se z několika podpodmínek) musí být v místě záměru proveden záchranný ichtyologický odlov, a to za poměrně přesně stanovených pravidel. Cílem tohoto opatření je zabránit přímému ohrožení ryb a mihulí v době provádění opevnění břehu, a to jejich přenosem do úseku Tiché Orlice, který nebude realizací výše popsané stavby dotčen.

Krajský úřad má za to, že v daném případě **nemůže ze shora uvedených důvodů (bodový charakter záměru) a za respektování stanovených podmínek dojít povolovanou činností k ohrožení dosažení či udržení příznivého stavu daného druhu z hlediska jeho ochrany.**

Jelikož byly splněny všechny zákonem určené předpoklady, za kterých může orgán ochrany přírody výjimku dle § 56 zákona o ochraně přírody povolit, krajský úřad požadovanou výjimku Pardubickému kraji za stanovených podmínek povolil.

Účastníkem řízení dle § 27 správního řádu jsou Pardubický kraj, město Ústí nad Orlicí a spolek Zelená pro Pardubicko.

POUČENÍ:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat, v souladu s ustanovením § 81, § 82 a § 83 správního řádu do 15 dnů od jeho doručení, odvolání k Ministerstvu životního prostředí, prostřednictvím Krajského úřadu Pardubického kraje, odboru životního prostředí a zemědělství. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné.

OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA

Ing. Martin Vlasák
vedoucí odboru

ROZDĚLOVNÍK:

Účastníci řízení nebo zmocněnci:

- Pardubický kraj (zde)
- město Ústí nad Orlicí (DS)
- Zelená pro Pardubicko z. s. (DS)

Na vědomí:

- Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát HK, oddělení ochrany přírody (DS)
- Městský úřad Ústí nad Orlicí, orgán ochrany přírody (DS)